

על גמלא

משה קליין

שיח מתמטי משלחת החפירות בגמלא 1990

- יוסף בן מתתיהו היה מפקד הגליל במרד הגדול נגד הרומאים.
- בשנת 66 הוא מבצר את גמלא כמעוזו הראשי בגולן.
- העיר תלויה על צלע הר תלולה ואליה מוביל שביל אחד.
- העיר בנויה על גבעה המוקפת מדרונות תלולים משלושה עברים.
- מצד צפון מזרח היא מבוצרת בחומה שבנה יוסף.

הקרב על גמלא

- הרומאים הרסו את חומת העיר ברזל והחלו לדחוק את מגני העיר היהודים מעלה.
- בשלב מסוים כוח החלוץ ניתק מן הכוח המרכזי.
- היהודים כיתרו את הרומאים, ודחקו אותם אל הגגות שבשל תלילות העיר היו צמודים לקרקע הגגות קרסו תחתיהם.
- חיילים רומיים רבים מצאו את מותם.
- זו הייתה המפלה הראשונה של הרומאים בגליל.
- בניסיון השני לכיבוש העיר הצליחו הרומאים למוטט את מגדל השמירה בעיר ולהשתלט על העיר הנצורה.
- ארבעת אלפים מתושבי העיר נטבחו.
- חמשת אלפים קפצו אל מותם מראש הצוק של העיר. אך זו לא הייתה התאבדות.

הזיהוי של גמלא

- מיקומה של גמלא נשכח עם השנים. עם תחילת חקירת ארץ ישראל הוצעו לזיהויו מספר אתרים שונים.
- אחרי מלחמת ששת הימים בעת שנערך סקר אתרים ונופים בגולן, הצביע יצחקי גל על פי נתונים בשטח, על גבעת א-סלם כעל מיקומה של גמלא העתיקה.
- משכה את תשומת לבו העובדה שניתן לראות מאתר גמלא את הכנרת ואת היישוב מגדל המזוהה עם טריכיי. מיקום המתיישב עם תיאורו של יוסף בן מתתיהו.

משלחת החפירות

- בשנת 1976 נערכו במקום חפירות בראשות הארכיאולוג שמריה גוטמן. החפירות בראשותו נמשכו בין השנים 1976-1990.
- החפירות חשפו את שרידי החומה, את מקום פריצתה על ידי הרומאים מבנים מהעיר, בית כנסת, תחמושת מהמצור אבני קלע וראשי חיצים.
- כמו כן התגלה בחפירה מטבע ברונזה ייחודי שהוטבע בגמלא שעליו נכתב "לגאולת ירושלים הקדושה".

חיי יום-יום: כלי חרס

חיי יום-יום: זכוכית ותכשיטים

חיי יום-יום: מטבעות יהודיים

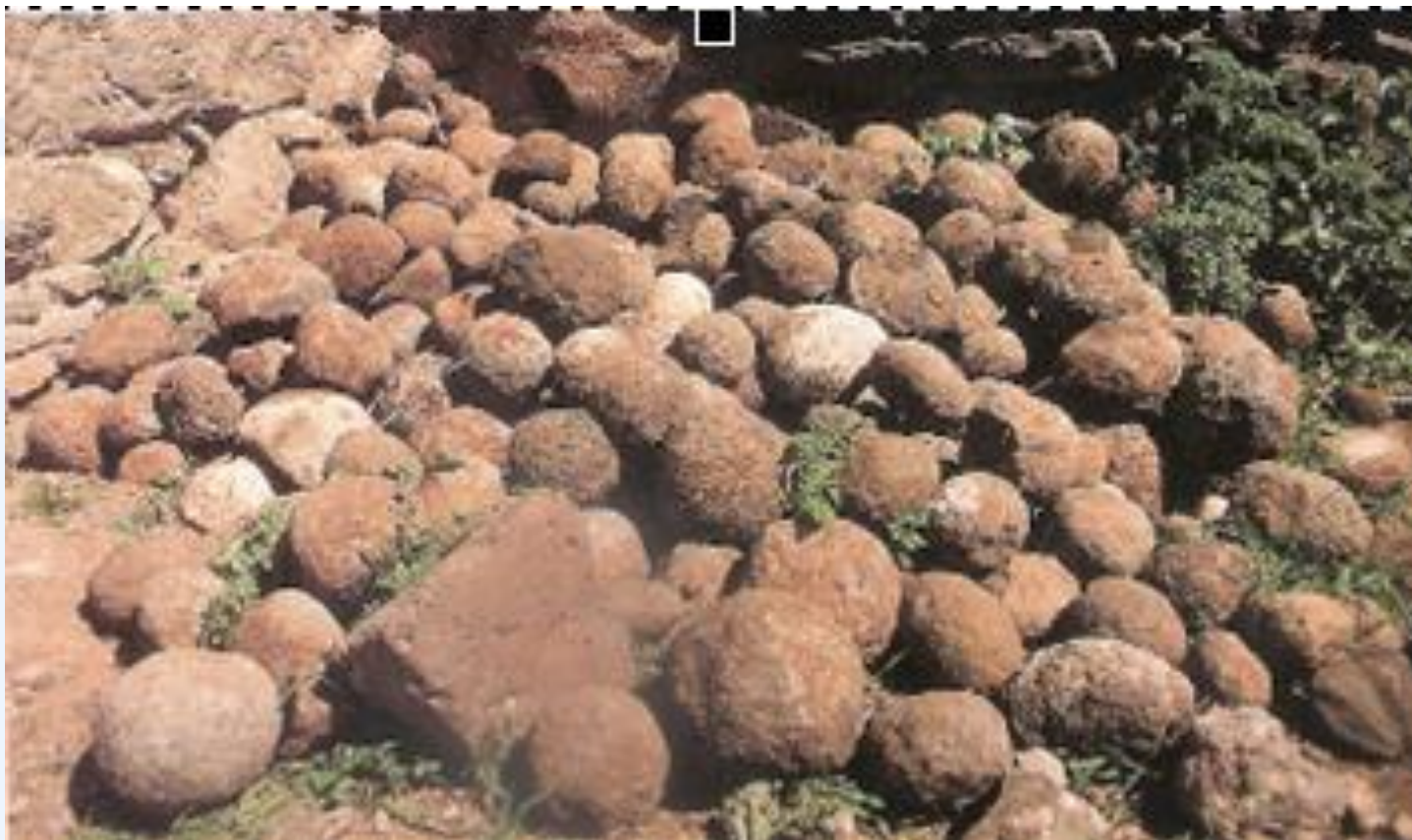

אבני קלע

שיח מתמטי

מטמון מטבעות כסף

שיח מתמטי

- האם אנשי גמלא נלחמו גם על ירושלים ושלמות בית המקדש ?
- האם קיימת זיקה בין החיים שהיו בגמלא לחיים בתקופת החפירה ?

תודה על ההקשבה

שיח מתמטי

